

TARBIJAVAIKLUSTE KOMISJONI OTSUS

Asja number	19-1/23-03053-023
Otsuse kuupäev	20. dets 2023
Komisjoni koosseis	Esimees Aase Sammelselg, liikmed Anna Pauliina Aavik, Kristin Truus
Tarbija	
Kaupleja	Hobby Hall Group OÜ, 14628015
Tarbija nõue	Ostuhinna tagastamine.
Asja läbivaatamise aeg	20. nov 2023

Resolutsioon:

Komisjon otsustas:

- avaldus rahuldada.

- Osaühingul Hobby Hall Group tagastada tarbijale 8.septembri 2022 müügilepingu täitmiseks saadud ostuhind 199,95 (ükssada üheksakümmend üheksa, 95s) eurot.

Kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi, on neil õigus pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Kaupleja peab 30 päeva jooksul arvates otsuse ameti veebilehel avaldamise päevale järgnevast päevast teatama kirjalikult Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ametile otsuse täitmisest või samas asjas maakohtusse pöördumisest, lisades ära kirja maakohtule esitatud hagiavaldusest.

Asjaolud:

Pooled sõlmisid 8.septembril 2022 müügilepingu, millega kaupleja võttis endale kohustuse anda tarbijale üle telefon Honor X7 4G Dual-Sim 4/128GB Midnight Black 5109ADTW 6577802 I S/N 860702050710565 ja tarbija kohustus tasuma kauplejale ostuhinna koos saatekuluga kogusummas 202,04 (199,95 + 2,09) eurot.

23.oktoobril 2022 teatas tarbija kauplejale, et telefoni ei saa kasutada, kuna sellel on PIN kood, mida tarbija ei saa avada. Tarbija arvates on tegemist kasutatud telefoniga.

Tarbija nõuab kauplejalt ostuhinna tagastamist, so 199,95 eurot.

Kaupleja seisukoht:

Kaupleja väidab, et telefon anti tarbijale üle 8.septembril 2022. Alles pärast kahekuulist kasutamist pöördus tarbija kaupleja poole seoses PIN-koodiga, mis väidetavalt segab telefoni kasutamist.

Koodi avamine ei ole garantiiline töö. Tarbijale üleantud toode on tehniliselt korras ja tootel puudusi ei esine. Seetõttu ei ole lepingust taganemiseks ja ostuhinna tagastamiseks alust.

Komisjoni põhjendus:

Tarbijakaitseseaduse § 51 järgi lahendatakse vaidlus poolte kirjalikult esitatud ning sekretariaadi kogutud teabe ja tõendite alusel.

Võlaõigusseaduse (VÕS) § 3 p 1 järgi tekib võlasuhe muu hulgas lepingust. Esitatud tõenditest saab järeldada, et poolte õigussuhe põhineb müügilepingul. VÕS § 208 järgi kohustub asja müüja müügilepinguga andma ostjale üle olemasoleva, valmistatava või müüja poolt tulevikus omandatava asja ning tegema võimalikuks omandi ülemineku ostjale, ostja aga kohustub müüjale tasuma asja ostuhinna rahas ja võtma asja vastu.

Pooled ei vaidle lepingu sõlmimise asjaolude üle; samuti selles, et kaupleja andis müügieseme tarbijale üle 8.septembril 2022.

23.oktoobril 2023 teatas tarbija kauplejale, et telefonile on varem seatud PIN-kood, mida ta ei saa avada. Tarbija arvates on talle üleantud kasutatud seade. Tarbija avaldusest saab komisjon aru, et tarbija soovis lepingust taganeda ja nõuab ostuhinna tagastamist, kuna ta ei tahtnud osta kasutatud telefoni.

Seega vaidlevad pooled asja vastavuse üle. Kaupleja väidab, et tarbijale anti üle uus telefon; tarbija väidab, et sai kauplejalt varem kasutatud telefoni.

VÕS § 217 ja 217' järgi peab ostjale üleantav asi vastama lepingutingimustele, eelkõige koguse, kvaliteedi, liigi, kirjelduse ja pakendi osas. Lepingutingimustele peavad vastama ka asja juurde kuuluvad dokumendid. Asi ei vasta muu hulgas lepingutingimustele, kui asjal ei ole kokkulepitud omadusi; kokkuleppe puudumisel asja omaduste kohta ei sobi asi teatud eriliseks otstarbeks, milleks ostja seda vajab ja mida müüja lepingu sõlmimise ajal teadis või pidi teadma, kui ostja võis mõistlikult tugineda müüja erialastele oskustele või teadmistele, muul juhul aga otstarbeks, milleks seda liiki asju tavaliselt kasutatakse. VÕS § 217' järgi loetakse tarbijalemüügi korral asi vastavaks lepingu tingimustele muu hulgas siis, kui see sobib otstarbeks, milleks tarbija seda vajab ja milleks seda tavaliselt kasutatakse. Müügiese peab olema üleantud koos kõigi kokkulepitud tarvikute ja juhistega ning sellel peavad olema seda liiki esemele eeldatavad toimivusomadused.

Komisjon selgitab, et tarbijalemüügi puhul vastutab müüja asja lepingutingimustele mittevastavuse eest, mis ilmneb kahe aasta jooksul alates asja ostjale üleandmisest. Tarbijalemüügi puhul eeldatakse, et ühe aasta jooksul alates asja ostjale üleandmisest ilmnenu lepingutingimustele mittevastavus oli olemas asja üleandmise ajal, kui selline eeldus ei ole vastuolus asja või puuduse olemusega (VÕS § 218 lg 2'').

Kaupleja ei ole seadnud kahtluse alla tarbija väidet selles, et müügiesemeks pidi olema uus (kasutamata) telefon. Seega tuleb lugeda kaupleja asja üleandmise kohustuse täitnuks, kui tarbijale anti üle uus (kasutamata) seade. Komisjonile esitatud selgituste ja tõendite järgi see nii ei ole.

Tarbija on enne kahe kuu möödumist telefoni saamisest teatanud kauplejale korduvalt, et ta ei saa telefoni kasutada sellele sisestatud PIN-koodi tõttu. Tarbija väited on kooskõlas kaupleja poolt esitatud 14.augusti 2023 garantiiaktiga, mille sisust saab samuti järeldada, et telefoni oli PIN-kood sisestatud.

Seadme avamist takistav PIN-kood või muu seadme otstarbekohast kasutamist takistav põhjus on hinnatav asja mittevastavusena. Tarbija on kauplejale korduvalt teatanud asja kasutamist takistavast puudusest vähem kui kahe kuu kestel arvates asja üleandmisest (seega ka

puudusest teada saamisest), mis on kooskõlas VÕS §-s 220 ettenähtuga. Kaupleja esitatud garantiiakt tõendab tarbija poolt nimetatud mittevastavuse olemasolu, kuna aktis on viidatud PIN-koodi lahtimurdmise vajadusele.

Kuivõrd seaduse järgi eeldatakse, et aasta kestel avaldunud puudus esines tootel juba üleandmise ajal, pidanuks kaupleja tõendama, et tarbijale anti üle ilma PIN-koodita seade; positiivse lähenemisena siis asjaolu, et telefonile sisestati PIN-kood pärast seadme tarbijale üleandmist.

Kaupleja sellekohaseid tõendeid esitanud ei ole. Kaupleja on peale pretensiooni esitamist palunud tarbijalt vaid selgitusi, miks tarbija ei ole PIN-koodist varem teada andnud, mida võib arvestades seadme kasutusotstarvet iseenesest pidada õigustatud huviks. Tarbija saadatud vastus on eluliselt usutav. Samas ei ole kaupleja teinud tarbijale ettepanekut tuua seade ülevaatamiseks ja/või kasutamist takistava põhjuse kõrvaldamiseks kaupleja juurde või kaupleja volitatud lepingupartnerite juurde. Kaupleja vastused on vaid pretensiooni sisu eitavad.

Komisjoni arvates ei tõenda kaupleja esitatud garantiiakt seda, et telefon müüdi tarbijale uueväärse; samuti ei tõenda akt seda, et seadmel ei võinud olla üleandmise ajal tarbija väidetud PIN-koodi. Akti sisu ei ole kooskõlas teiste tõenditega. Akti on märgitud, et toode müüdi tarbijale 9.juunil 2022; samas kinnitavad mõlemad pooled, et müügileping sõlmiti 8.septembril 2022. Lepingu sõlmimist 8.septembril 2022 kinnitab ka kaupleja poolt esitatud müügiarve 82042.

Komisjon hindab akti sisu kriitiliselt peamiselt siiski seetõttu, et akti kohaselt ei ole PIN-koodi avatud, so seadme tegelikku seisukorda ei kontrollitudki. Arvestades asjaolu, et akti on koostanud kaupleja (Hobby Hall Group OÜ) ise, ei ole põhistamata dokumendil komisjoni arvates eksperdi arvamuse tähendust. Tegemist on kaupleja õigusliku positsiooni väljendava dokumendiga.

Eelnevat kokku võttes loeb komisjon tuvastatuks, et kõnealuse seadme avamist takistab sisestatud PIN-kood, mis on hinnatav asja puudusena. Kaupleja ei ole tõendite esitamisega kummutanud seadusest tulenevat eeldust, et see puudus esines juba seadme üleandmise ajal ning tarbijal oli õigus nõuda kauplejalt lepingu rikkumise kõrvaldamist.

VÕS § 222 järgi võib ostja juhul, kui asi ei vasta müügitingimustele, nõuda müüjalt asja parandamist või asendamist, kui see on võimalik ja sellega ei põhjustata müüjale võrreldes teise õiguskaitsevahendi kasutamisega ebaproportsionaalseid kulusid, arvestades kõiki asjaolusid, muu hulgas väärtust, mis asjal oleks olnud, kui lepingutingimustele mittevastavust ei esineks, lepingutingimustele mittevastavuse olulisust ning ostja võimalust kasutada teist õiguskaitsevahendit ilma märkimisväärse ebamugavuseta. Müüja võib keelduda asja lepingutingimustega vastavusse viimisest, kui asja ei ole võimalik parandada või asendada või kui see põhjustaks müüjale ebamõistlikult suuri kulusid, võttes arvesse kõiki asjaolusid, muu hulgas väärtust, mis asjal oleks olnud, kui lepingutingimustele mittevastavust ei esineks, ning lepingutingimustele mittevastavuse olulisust (lg 2'). Kui lepingutingimustele mittevastavus tuleb kõrvaldada asja parandamise või asendamise teel, teeb ostja asja müüjale kättesaadavaks (lg 3). Müüja peab asja parandama või asendama mõistliku aja jooksul alates hetkest, kui ostja teavitas müüjat asja lepingutingimustele mittevastavusest ning tarbijalemüügi korral ilma olulise ebamugavuseta tarbijale.

Kõnealusel juhul ei ole kaupleja pakkunud tarbijale seadme kasutamise juhised ega teinud

omapoolseid pingutusi seadme seisukorra tuvastamiseks. Sisutu garantiiakt koostati ca 10 kuud pärast puudusest teatamist. Komisjoni hinnangul on ilmne, et kaupleja ei kavatse seadet parandada ega asendada, mis on hinnatav müügilepingu olulise rikkumisena.

VÕS § 223 lg 1 järgi on ostjal õigus müügilepingust taganeda muu hulgas kui müüja on teatanud või asjaoludest nähtub selgelt, et ta ei vii asja lepingutingimustega vastavusse mõistliku aja jooksul või tarbijalemüügi korral tarbijale olulist ebamugavust põhjustamata (p 5). Sellisel juhul ei pea ostja määrama müüjale tema kohustuse täitmiseks täiendavat tähtaega. Ostja saab müügilepingust taganeda, kui lepingutingimustele mittevastavus on oluline; tarbijalemüügi korral eeldatakse, et lepingutingimustele mittevastavus on oluline (lg 5).

Tarbija avaldustest, sh ostuhinna tagastamise nõudest pidi kaupleja aru saama, et tarbija on kaotanud huvi seadme parandamise vastu ning taganeb lepingust.

Komisjoni hinnangul on tarbija õigustatult lepingust taganenud. VÕS § 188 järgi vabastab lepingust õiguspärane taganemine mõlemad lepingupooled nende lepinguliste kohustuste täitmisest ning poolte vahel tekib tagasitäitmissuhe. Kaupleja on lepingu alusel saanud tarbijalt 202,04 eurot; tarbija on esitanud nõude sellest 199,95 euro tagastamiseks.

Komisjon selgitab tarbijale, et ostuhinna tagasisaamise nõue muutub sissenõutavaks alates seadme müüjale tagastamisest või selle tagasisaatmise tõendamisest; müügieseme tagastamine kauplejale toimub müüja kulul.

Eelnevat kokku võttes leiab komisjon, et tarbija nõue on põhjendatud ja tuleb rahuldada.

TKS § 60 lg 2 järgi kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi võivad nad pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Aase Sammelselg
/allkirjastatud digitaalselt/

Anna Pauliina Aavik
/allkirjastatud digitaalselt/

Kristin Truus
/allkirjastatud digitaalselt/